

تفاوت سویه های محیطی و سویه های واکنس :
به طور کلی تصمیم گیری در انتخاب نوع واکنس برای نوع خاص بیماری بر اساس حدت و شرایط همه گیری بیماری در منطقه و همچنین سلامت گله انجام میشود .
در مناطقی که بیماری از نوع حاد شایع باشد تجویز واکنس های معمولی ؛ ایمنی لازم را در برابر بیماری ایجاد نمی کند و باید از واکنس های قویتر استفاده نمود ولی در مواقعی که بیماری از نوع فوق حاد می باشد و شرایط مدیریت و تغذیه نیز ضعیف باشد از نوع واکنس نمی توان ایمنی زایی انتظار داشت . اخیرا اینگونه به نظر می رسد در مقایسه ایمنی ذاتی حاصل از تغذیه و ژنود و مدیریت پرورش عملکرد بهتری نسبت به ایمنی حاصل از واکنسها دیده شده است .
ترجمه و تدوین : مجتبی یزدانی - کارشناس آزمایشگاه دامپزشکی

یادداشت سردبیر

درد دلی دارم با قشری که زحمت میکشند و تولید میکنند و بدون اغراق ایتارگرند! چرا که با تمام دشواریها و نارساییها ناخواسته اقتصادی که متأسفانه در حساسترین لحظه تولید، خود را نمایان میکند لحظه به لحظه در کنار مزارعشان کینیتی کرده و چون گرگ گرسنه برای دریدن و بلعیدن زحمات بی درفشان نانیه شماری میکند. تولید کننده ای که با تمام وجود، شانه روز خود و اعضای خانواده خود را برای تولید گوشت و عرضه آن به بازار به امید کسب تأمین معاش زندگیش از راه حلال و کدیمین به انتظار نشسته است. ناگاه خیر و رود گوشت منجمد در ایام نوروز با قیمت نازل به بازار، در کینین نشتگان و مرده خواران و کشتارگاههای بی انصاف را به وجد و جنب و جوش مضاعف وامیدارد و ابادی و دست اندر کاران خود را بسراغ تولید کنندگان کوچک و ضعیف و در تمام زندگیشان جز همین گوشت در مرغذاریهای کوچک خود ندارند گسیل میدارند و این خیر را که علنا به زیر قیمت تمام شده گوشت می باشد، شوک را به تن خسته این قشر تولید کننده وارد می سازند. و بقیه ماجرا چون اظهارنم شمس واضع و روشن است! آیا بهتر نبود که برنامه ریزان محترم این سوسید را به جای اینکه از ارز دولتی پرداخت نمایند بودجه ای را برای حمایت از تولید کننده تخصیص داده و به موقع و با شرایط عادلانه در اختیار واحدهای کوچک تولید کننده قرار داده و در قبال آن گوشت تحویل گیرند؟ و در پایان هر دوره مازاد پر مصرف داخلی هر منطقه را فریز کرده و در مواقع ضروری مثل همین ایام نوروزی و... به بازار عرضه نمایند؟ که هم ارز دولتی ذخیره گردد و هم تولید کننده، حمایت شده و با دلگرمی بیشتر ، به تولید مضاعف بپردازد؟ آیا این بهتر نیست؟!
دارا ریاحی - سردبیر

بر فراز پله های موفقیت

نجار زندگی
نجار پیری خود را برای بازنشسته شدن آماده میکرد تا اینکه یک روز او با صاحب کار خود موضوع را در میان گذاشت. پس از روزهای طولانی و کار کردن و زحمت کشیدن، حالا او به استراحت نیاز داشت و برای پیدا کردن زمان این استراحت میخواست تا او را از کار بازنشسته کنند. صاحب کار او بسیار ناراحت شد و سعی کرد او را منصرف کند، اما نجار بر حرفش و تصمیمی که گرفته بود پافشاری کرد. سرانجام صاحب کار درحالی که با تأسف با این درخواست موافقت میکرد، از او خواست تا به عنوان آخرین کار، ساخت خانه ای را به عهده بگیرد. نجار در حالت رودربایستی، پذیرفت درحالیکه دلش چندان به این کار راضی نبود. پذیرفتن ساخت این خانه برخلاف میل باطنی او صورت گرفته بود. برای همین به سرعت مواد اولیه نامرغوبی تهیه کرد و به سرعت و بی دقتی، به ساختن خانه مشغول شد و به زودی و به خاطر رسیدن به استراحت، کار را تمام کرد. او صاحب کار را از اتمام کار باخبر کرد صاحب کار برای دریافت کلید این آخرین کار به آنجا آمد. زمان تحویل کلید، صاحب کار آن را به نجار بازگرداند و گفت: این خانه هدیه ایست از طرف من به تو به خاطر سالهای همکاری! نجار، یک خورده و بسیار گریمنده شد. در واقع اگر او میدانست که خودش قرار است در این خانه ساکن شود، لوازم و مصالح بهتری برای ساخت آن بکار می برد و تمام مهارتی که در کار داشت برای ساخت آن بکار می برد. یعنی کار را به صورت دیگری پیش میرود. این داستان ماست. ما زندگیمان را میسازیم. هر روز میگذرد. گاهی ما کمترین توجهی به آنچه که میسازیم نداریم، پس در اثر یک شوک و اتفاق غیرمترقبه میفهمیم که مجبوریم در همین ساخته ها زندگی کنیم. اما اگر چنین تصویری داشته باشیم، تمام سعی خود را برای ایمن کردن شرایط زندگی خود میکنیم. فرصت ها از دست می روند و گاهی بازسازی آنچه ساخته ایم، دیگر ممکن نیست. شما نجار زندگی خود هستید و روزها، چکشی هستند که بر یک میخ از زندگی شما کوبیده میشود. یک تخته در آن جای میگیرد و یک دیوار برپا میشود مراقب سلامتی خانه ای که برای زندگی خود می سازید باشید.

فصلنامه شرکت دانه تاک
از انتشارات گروه علمی شرکت دانه تاک
تست نظر حیات تحریریه : دکتر علی مایرین مقدم ، آقای دارا ریاحی
دکتر محمد رضایی ، مهندس محمد قلاعی
مدیر گروه علمی : مهندس وحید قدیانی
مترجم : آرزو مانی نژاد
ویراستار : سمیرا قدیانی
گرافیکست : سما قدیانی
شماره تماس : ۰۲۱-۶۷۰۸۱۶۴۱۵
کارخانه : ناکستان، کیلومتر ۳، پاد، میدان تلکس : ۰۲۸۷۲۲۲۲۲۰۰
www.danetak.com info@danetak.com

سختن با خواستگاران

درد و پر شما تولید کننده زحمت کش. دست مریزاد میگویی به شما که با همت والای خود آتی از زحمت و تولید دست بر نمیدارید و مردانه در مقابل همه توانفرسانها و نارسائنها چون کوه پا بر جا ایستاده اید، و با عزم راسخ و اراده قوی درمقابل شایدین و سختپایه مقابله میکنید، تولید میکنید و زحمت میکشید و خم به ابرو نمی آورید. ضرور زبان ناشی از عدم ثبات اقتصادی را تحمل میکنید. امیدواریم در نتیجه صبر و تحمل و کار و تولید شما عزیزان و تمام تولید کنندگان، کشورمان در بستر ترقی افتاده و شاهد شکوفائی اقتصادی با شیم تا جبران مافات گردد.
ما نیز در جهت بهبود وضع تولید در کنار شما و همراهِ شما هستیم. کارشناسان ورزیده ما با کوشش شبانه روزی خود در راه پیدا کردن تولید بهتر و ارزان در تلاشند تا شما را در این راه یاری دهند. آزمایشگاه دانه تاک تمام همت و توانائی خود را در این راه با همکاریهایی که شروع کرده است در راه پژوهش و توسعه آن، گام بر میدارد. یبائید دست در دست هم و به امید خدای بزرگ در راهی که پیش گرفته ایم صمیمانه تا رسیدن به اهداف عالی تولید یعنی هزینه اندک و تولید بیشتری نائل شویم به امید روزی که شاهد شکوفائی اقتصاد کشورمان بدست توانای تمام تولید کنندگان کشور عزیزمان باشیم. پیروز و شاد باشید.
دارا ریاحی - سردبیر

مقاله - تغذیه

محدودیت خوراک، روشی نوین در کنترل ناهنجاری های متابولیک در جوجه های گوشتی

بیشرفت های حاصله در امر تغذیه و اصلاح نژاد جوجه های گوشتی موجب افزایش سرعت رشد و کاهش طول دوره پرورش در دو دهه گذشته گردیده است. به طوری که مدت زمان لازم جهت رسیدن به وزن مطلوب قابل عرضه به بازار هر ساله حدود نصف روز کاهش می یابد. لیکن، متأسفانه این افزایش سرعت رشد سبب بروز اختلالات متابولیکی مانند سندرم مرگ ناگهانی، آسیت، ناهنجاری های استخوانی و افزایش درصد چربی لاشه می گردد (Sahraei, 2012). با توجه به اینکه این ناهنجاری ها در دوره پایانی پرورش جوجه های گوشتی مشاهده می شود و همچنین اکثر چربی تولید شده در جوجه گوشتی در پایان دوره پرورش صورت گرفته و مشکلات عدیده ای هم

در این شماره می خوانیم :

۱. مقاله - تغذیه : محدودیت خوراک ، روشی نوین ...
۲. ترجمه : سال ۲۰۱۳ برای توام با خوش شانس است؟
۳. دامپزشکی : عمده ترین عوامل شکست در واکنسها
۴. یادداشت سردبیر
۵. بر فراز پله های موفقیت : نجار زندگی

برای تولید کننده و هم برای مصرف کننده ایجاد می کند، و علاوه بر اینها برای تولید چربی در طیور به عناصر مغذی بیشتری احتیاج بود که باعث افزایش هزینه خوراک مصرفی و غیر اقتصادی بودن تولید می شود و چون اعمال محدودیت غذایی در دوره پایانی پرورش جوجه های گوشتی باعث غلبه بر مشکلات مذکور و افزایش پانده تولید می شود.

تعریف محدودیت غذایی :

محدودیت غذایی روشی از خوراک دادن است که در طی آن مقدار یا زمان دسترسی به غذا یا مواد مغذی برای طیور محدود می گردد.

ناهنجاری های متابولیکی در جوجه های گوشتی :

محدودیت غذایی در جوجه های گوشتی در سنین متفاوت اعمال می شود و هدف از آن بهبود ضریب تبدیل، بهبود کیفیت لاشه و کاهش چربی حفره پلنی و کاهش ناهنجاری های متابولیکی می باشد. استفاده از محدودیت غذایی در ابتدای دوره با تکیه بر پدیده رشد جیرانی است و محققین زیادی از این روش جهت بهبود ضریب تبدیل ، کاهش چربی لاشه، کاهش ناهنجاری های پا، عارضه آسیت و حتی بیماری های تنفسی و غیره استفاده کرده اند (Zhong, 1995). استفاده از محدودیت غذایی در انتهای دوره نیز باعث کاهش چربی حفره پلنی و بهبود ضریب تبدیل و کاهش ناهنجاری های متابولیکی می گردد (Mighan et al., 2000).

۱. محدودیت خوراک و سندرم مرگ ناگهانی :

مهمترین بیماری که در تحقیقات محدودیت غذایی مورد توجه قرار گرفته است، سندرم مرگ ناگهانی است این عارضه یک عامل زیانبار در صنعت طیور گوشتی است، علت این بیماری هنوز به طور دقیق مشخص نشده است. این سندرم بیشتر در جوجه های که سنگین تر از میانگین گله هستند اتفاق می افتد و محققان رشد سریع در جوجه های گوشتی را علت این عارضه می دانند. و تاثیر محدودیت غذایی در کاهش این سندرم، احتمالاً به علت کاهش رشد در جوجه های گوشتی تحت تاثیر محدودیت غذایی می باشد (Siddiqui et al., 2009). البته برخی محققین معتقدند که علاوه بر تنش رشد سریع، عوامل دیگری نظیر ژنتیک، جنس، منابع پروتئین حیوانی نسبت به گیاهی، چربیهای اشباع نسبت به غیر اشباع و بالا بودن میزان اسید استیک جیره در افزایش وقوع این عارضه تاثیر دارند (Vo et al., 1998). در آزمایشی (Bowes et al., 1998) با اعمال محدودیت غذایی به میزان ۲۵ درصد مصرف غذایی آزاد به بررسی مواد پرورنده سندرم مرگ ناگهانی در گروه شاهد و محدودیت پرداختند. موارد سندرم مرگ ناگهانی در جوجه های گوشتی شاهد ۳/۳۳ و در تیمار محدودیت صفر درصد بود. در مطالعه ای (Mollison et al., 1984) زیست پذیری بالاتری را در جوجه های محدود شده نسبت به تغذیه آزاد مشاهده

کردند. مطالعات نشان داده که با اعمال محدودیت غذایی در ابتدای رشد، تلفات بیشتری در خروسهای گروه شاهد نسبت به گروه محدود شده مشاهده می‌شود، البته محدودیت خوراک بر میزان تلفات مرغ‌ها، تاثیر کمتری دارد (Fontana et al., 1992). لیکن در برخی آزمایشات نیز اختلافی در میزان تلفات جوجه‌های محدود شده با گروه تغذیه آزاد مشاهده نشد (Deaton, 1995).

۲. محدودیت خوراک و بیماری آسیت

این بیماری در برخی نقاط دنیا، به خصوص مناطقی که دارای ارتفاع زیادی از سطح دریا هستند، مشاهده می‌شود و عوامل مختلفی مانند سردی هوا، سموم موجود در غذا، بالا بودن نمک جیره، کمبود اکسیژن در ارتفاعات، رشد سریع، بدی تهویه، حجم محدود ریه‌ها و بالا بودن سوخت و ساز پایه که سبب افزایش تقاضا برای اکسیژن می‌شوند، در بروز این بیماری موثرند (Acar et al., 1996). جوجه‌های مبتلا در حفره سینه‌ای - شکمی دارای مقادیر زیادی مایع زرد رنگ می‌باشند، همچنین بطن راست قلب آنها بزرگ می‌شود. در شرایط تغذیه آزاد حرارت تولیدی به ازای هر کیلوگرم وزن متابولیکی بدن در ۲ تا ۳ هفته اول در بالاترین حد خود می‌باشد. با کاهش سرعت رشد به دلیل محدودیت غذایی در ابتدای زندگی، تنش متابولیکی ناشی از سرعت رشد بالا، به ویژه در سنی که حیوان بیشترین حساسیت را به آسیت دارد، کاهش می‌یابد. با تغییر منحنی رشد و کاهش نقش متابولیکی اکسیژن مورد نیاز کاهش یافته و این کاهش از ایجاد شرایط هیپوکسی یا آنوکسی (کمبود شدید یانود اکسیژن) جلوگیری می‌کند (Gonzales et al., 1998). در آزمایشی (Arce et al., 1992) با اعمال محدودیت در مدت زمان مصرف خوراک به میزان ۸ ساعت در روز و ۱۰ درصد کاهش در مصرف خوراک در مقایسه با گروه شاهد تغذیه آزاد توانستند به طور معنی داری آسیت را کاهش دهند. البته افزایش وزن به شدت کاهش یافت. تحقیقات (Shlosberg et al., 2007) در مورد تاثیر اکترولیت‌ها و محدودیت خوراک بر وقوع آسیت در جوجه‌های گوشتی، نشان داد که اعمال ۱۰ درصد محدودیت فیزیکی درجه اشباع اکسیژن خون سرخرگی را در ۳۵ روزگی بدون کاهش وزن نهایی بدن تا میزان ۵/۴ درصد افزایش می‌دهد. در آزمایش دیگری اعمال محدودیت خوراک از ۷ تا ۱۶ روزگی وقوع آسیت را در جوجه‌های گوشتی کاهش داد. همچنین مشخص شد که وقوع آسیت به طور معنی داری به وزن بطن راست وابسته است. کاهش سرعت رشد موجب جلوگیری از افزایش گردش خون ریوی شده که منجر به بزرگ شدن بطن راست می‌شود

۳. محدودیت خوراک و ناهنجاری‌های استخوانی
جوجه‌های گوشتی در صورت تغذیه آزاد، غذای بیشتری مصرف کرده و سرعت رشد بیشتری خواهند داشت لیکن این رشد سریع جوجه‌های گوشتی با افزایش بیماری‌های متابولیکی و ناهنجاری‌های استخوانی

همراه است. لذا جهت مقابله با این ناهنجاری‌ها مطالعات و تحقیقات فراوانی صورت گرفته و اکثر محققین استفاده از محدودیت غذایی را به علت کنترل سرعت رشد در جوجه‌های گوشتی پیشنهاد کرده‌اند (Robinson et al., 1992). در مطالعه‌ای مشخص شد که محدودیت غذایی ابتدای دوره بسیاری از اشکال متفاوت ناهنجاری‌ها را با کاهش می‌دهد. اما این اثر همواره با کاهش وزن زنده همراه است. با نوردی متناوب یا افزایش مرحله‌ای روشنی، بیماری‌های پا و ناهنجاری‌های استخوانی کاهش می‌یابد، همچنین میزان پروتئین جیره بر وقوع ناهنجاری‌های اسکلتی موثر است. در آزمایشی (Robinson et al., 1992) جوجه‌ها را به مدت ۷ روز در هفته‌های دوم، سوم و چهارم محدود نمودند در ۶ هفتهگی تعداد جوجه‌های حذفی، به علت مشکلات استخوانی در هر ۳ گروه کاهش یافت، ولی این کاهش معنی دار نبود. در آزمایش دیگری که توسط همین محققین انجام شد با اعمال محدودیت غذایی یک روز در میان تعداد جوجه‌های حذفی ۶ و ۹ هفته به دلیل ناهنجاری‌های استخوانی به ترتیب ۳۰ و ۳۵ درصد کاهش یافت. همچنین مطالعات نشان داده که برنامه‌های نوردی متناوب همراه با محدودیت غذایی باعث بهبود عملکرد جوجه‌های گوشتی و کاهش ناهنجاری‌های پا و مرگ و میر حاصل از سندرم مرگ ناگهان می‌شود (Bewes et al., 1998).

ترجمه و تدوین: محمود صحرانی (عضو هیات علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان اردبیل) ۲۲ شهریور ۱۳۹۱

ترجمه

Will 2013 be luckier for the poultry industry?

By Mark Clements

www.WATTAGNet.com/MarkClements.html

آیا سال ۲۰۱۳ برای صنایع طیور سال توپ با خوش شانسی است؟
در ماه‌های اخیر بدلیل تعطیلات کریسمس و بازدید از نمایشگاه‌های دام و طیور، سخنرانی‌ها و کنفرانس‌ها و عرضه محصولات، در محل کارم حضور نداشتم. در همین چند هفته گذشته سال ۲۰۱۲ همه چیز در مورد صنعت طیور خوب پیش می‌رفت و ما را امیدوار میکرد. اما وقتی که به مطلب، عمیق تر نگاه می‌کنیم و در عمق مطلب فرو می‌رویم می‌بینیم که مسئله آنقدرها هم خوب به نظر نمی‌رسد. این صنعت با بحران مالی خرید مواد اولیه مواجه است البته بعضی بخشها معتقدند که قیمت غلات کاهش خواهد یافت. بنابراین حداقل برخی خیرهای خوب در پیش است ولی این تنها پایان داستان نیست. شما می‌توانید با مشاهده گزارش و عقاید گزارشگرما Eurotrot Toutr نحوه چگونگی پیشرفت صنعت طیور آشنا شوید و دریابید که چقدر این صنعت اسامال پیچیده شده است.

آیا در پیچه‌ای امید وجود دارد؟

اینگونه سؤال میشود که چرا قیمت مواد اولیه بالا رفته است. چه مدت زمان طول میکشد که یک کشور بتواند قیمت‌ها را به تعدیل برساند؟ این مساله غیر منتظره‌ای است که برای بسیاری از کشورها اتفاق می‌افتد زیرا زمانی که قیمت‌ها به تعدیل می‌رسند ضرر و زیان در راه است. گوشت مرغ یکی از گوشتهای پروتئینی است که بیشتر توسط مصرف کنندگان قابل خرید است و مصرف کنندگان بیشتر تمایل دارند پول خود را صرف خرید گوشت مرغ کنند که در این صورت حجم فروش بالا می‌رود.

مصرف کنندگانی که درآمد پائین تری دارند در بسیاری از فروشگاه‌ها، جهت خرید ولو اندک حضور دارند و مسئله این است که هرچه تقاضا بیشتر باشد مردم قدرت خرید داشته باشند فروشگاهها فروش بیشتری خواهند داشت که طبیعتا درخواست گوشت بیشتری برای فروشگاه خواهند داشت و این یعنی درخواست تولید بیشتر که گردش این پروسه سرانجام به توسعه صنعت طیور می‌انجامد و نهایتا در اقتصاد جهانی صنعت طیور تاثیر گذار خواهد بود. به عنوان مثال صنعت طیور برزیل در سال گذشته بطور کل افت داشت و این رکود پس از ۲۰ سال رخ داد. بدلیل قیمت بالای مواد غذایی و تقاضای خرید کم، بدلیل نداشتن قدرت خرید مردم، تولید کنندگان قیمت محصولاتشان را به نصف رساندند. البته آنها امیدوار بودند که این وضعیت مدت زمان طولانی به طول نخواهد انجامید. اقتصاد برزیل بطور کل شیبه روسیه، هند و چین به آهستگی در حال پیشرفت است. در صنعت طیور شرکتها در تلاش هستند که گنجایش مجموعه خود را کاهش دهند و به حداقل رسانند. این یعنی کاهش تولید، کاهش سود که منجر به افت شدید صنعت خواهد شد.

سود دهی و بازدهی

مهم این است که تولید کنندگان برای چه به بازارهای فروش محصول می‌فرستند؟ برای مقاضای زیاد و فروش رضایت بخش؟ یا برای کاهش فروش و ضعیف تر؟ البته رقابت منجر شده که شرکتها درصد آن برآیند که قیمت خود را کاهش دهند. در این میان بازار فروش صادرات هم در جایگاه خود قرار دارد. در بسیاری از کشورهایی که واردات قوی دارند تلاش شده که صنعت داخلی شان پرورش داده شود. زیرا هر چه مقدار واردات بیشتر باشد به معنی خروج ارز و کاهش ارزش پولی آن کشور است لذا تلاش برای خود کفایی صنعت مهمترین عامل رشد اقتصادی کشور است.

کم کردن تولید سود دهی را کاهش می‌دهد و از نقطه نظر سرمایه گذاری امکانات حرف اول را می‌زند. اگر سرمایه گذاری نباشد امکانات بی ارزش خواهند بود. در پایان باید بگوئیم که کشورها باید درصدد اصلاح سیاستهای خود برآیند چنانچه اگر پروژه فروش مسیر خود را درست طی نکنند در این صورت نقصانهایی پدید خواهد آمد. همیشه تفاوتی بین مطرح کردن تئوری یک کار و عملی کردن آن وجود دارد. بیایید امیدوار باشیم که در سال ۲۰۱۳ خوش شانس تر خواهیم بود و تلفات زیادی نخواهیم داشت و همه چیز متعادل خواهد بود. شرکتیهای که ورشکست نشوند و به کار خود ادامه دهند و بازدهی داشته باشند باید بازسازی شوند و حجم خود را افزایش دهند. البته که پس از گذشت مدت زمان طولانی تقاضا افزایش خواهد یافت و هر چه تقاضا بیشتر شود تولید هم بیشتر و حجم تولید افزایش خواهد یافت و بطور کلی شرکتها نسبت به قبل پیشرفته تر خواهند شد و نهایتا سود بیشتری به شرکتها و کشور، اختصاص پیدا خواهد کرد. گردآورنده: مهندس وحید قدایی

ترجمه: آرزو مافی نژاد

دوره‌نشر

عمده ترین عوامل شکست در واکیسایسون

امروزه واکیسایسون به عنوان یکی از راهکارهای اصلی مقابله با بیماریها در صنعت طیور جهت پیشگیری از بیماریهای عفونی در اغلب کشورهای جهان مطرح است از جمله مهمترین مباحث در این

مورد عدم کارایی واکنس‌ها در برابر بیماری‌ها می‌باشد که اصطلاحا به عنوان (شکست واکیسایسون) از آن یاد می‌شود.

نکات اصلی:

در هنگام ابتلای گله به بیماری‌های عفونی از جمله عفونتهای مایکوپلاسمایا به ویژه جوجه‌های (ام جی + ام اس +) از اسپری واکنس باید خودداری نمود زیرا باعث تشدید بیماری خواهد شد. همچنین در مواردی که گله با بیماری‌های ویروسی مختلف درگیر می‌باشد از واکیسایسون گله تا زمان بهبودی کامل بطور بایستی خودداری نمود زیرا بنا به دلایل زیر دچار شکست واکیسایسون و افزایش تلفات خواهیم شد:

۱. عدم کارایی مناسب سیستم ایمنی طیور برای ایجاد آنتی بادی لازم
 ۲. احتمال افزایش حدت سویه واکنس
 ۳. احتمال بیماری‌زایی توسط همان واکنس
 ۴. واکنس می‌تواند عامل استرس‌زا و تشدید بیماری شود.
- عوامل تضعیف سیستم ایمنی طیور که باعث عدم پاسخ لازم جهت ایمنی زایی واکنس در برابر بیماری به شرح زیر میباشد:

عوامل عفونی:

شامل بیماریهایی مانند گامبور- ویروس کم خونی جوجه‌ها- مارک - رتوویروس‌ها - آدنوویروس‌ها و رتوویروس‌ها

مایکوتوکسین‌ها:

شامل آفلاتوکسین- اکراتوکسین- تریکوتسن که در مواد غذایی کپک زده عمدتا به صورت خوراکی و یا از پستر و محیط وارد بدن طیور می‌شود.

استرس‌ها:

استرس پاسخ غیر اختصاصی بدن نسبت به تحریکات محیطی می‌باشد. این عوامل شامل شرایط نامناسب نگهداری - حمل و نقل - استرس‌های گرمایی - تغذیه‌ای - واکیسایسون - دارویی - تغییرات نور - تهویه نامناسب - ازدحام جمعیت - و عوامل ایجاد ترس و... می‌باشد و معمولا برای کاهش استرس از ویتامین‌ها و الکترولیت‌ها استفاده می‌شود.

تغذیه نامناسب:

به طور کلی کمبود مواد غذایی که مصرف بیشتر از مواد پر مصرف موجب تضعیف سیستم ایمنی جاندار می‌شود از جمله کمبود ها ویتامین‌های آ - ای - سی و اسیدهای آمینه همچون متیونین - لیزین - اسید لیونیک و مواد معدنی مانند آهن - سلنیم - روی و... می‌باشد. لذا توصیه میشود قبل از واکیسایسون میزان متیونین و لیزین و بعد از آن الکترولیت‌ها در اختیار طیور قرار گیرد.

وجود پادتن‌های مادری:

جوجه‌ها نوعی ایمنی مادری بنام ایمنوگلوبولین جی دریافت می‌کنند که عیار آن تا ۳ روز اول در جوجه‌های گوشتی باقی می‌ماند و تا ۳ هفتهگی به مرور کاهش می‌یابد و از بین می‌رود به همین دلیل توصیه میشود تا ایمنی مادری فعال است از انجام واکیسایسون به خصوص در مورد گامبور خودداری گردد و لذا انجام آزمایش‌های لایزا در حدود ۲ هفتهگی برای تعیین روز واکیسایسون توصیه می‌گردد.